

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом фінансового
управління Тернопільської
міської ради
від 12.01.2026р. № 03

ПРОГРАМА
УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМ БОРГОМ
БЮДЖЕТУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
НА 2026 РІК

ЗМІСТ

	стор.
1. Паспорт Програми	4
2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	5
3. Мета Програми	7
4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	7
5. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники	7
6. Напрями діяльності та заходи Програми	8
7. Оцінка ризиків	9
8. Координація та контроль за ходом виконання Програми	10

Програму управління боргом підготовлено відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

Зокрема, згідно з п.6 постанови, місцевий фінансовий орган затверджує програму управління боргом на відповідний рік та оприлюднює її у місячний строк після початку відповідного бюджетного періоду на сайті (в офіційному друкованому виданні органу місцевого самоврядування).

Програма може переглядатися у разі суттєвих змін в економічній ситуації, бюджетно-податковій, грошово-кредитній та валютній політиці, а також виникнення інших причин, які можуть значно ускладнити або унеможливити її виконання.

1.Паспорт Програми

ПРОГРАМА УПРАВЛІННЯ БОРГОМ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА 2026 РІК

1.	Ініціатор розроблення Програми	Фінансове управління Тернопільської міської ради
2.	Розробник Програми	Фінансове управління Тернопільської міської ради
3.	Відповідальний виконавець Програми	Фінансове управління Тернопільської міської ради
4.	Учасники Програми	Тернопільська міська рада, фінансове управління, управління економіки, промисловості та праці, управління житлово - комунального господарства, благоустрою та екології , управління транспортних мереж та зв'язку.
5.	Термін реалізації Програми	2026 рік
6.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми*, тис. грн, всього, у тому числі:	126 081,3
6.1.	коштів загального фонду Бюджету	33 760,5
6.2.	коштів спеціального фонду Бюджету (бюджету розвитку)	92 320,8

*- дані попередні, в подальшому будуть уточнені

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Для забезпечення реалізації інвестиційних проектів, які потребують додаткових ресурсів, міська рада здійснює місцеві запозичення, а також виступає гарантом за кредитами, залученими комунальними підприємствами.

Це вимагає забезпечення ефективного управління місцевим боргом, виконання в повному обсязі боргових та гарантійних зобов'язань громади, недопущення порушення термінів погашення та обслуговування кредитів.

В частині місцевих запозичень

Тернопільська рада через Міністерство фінансів України залучає кредитні кошти Європейського інвестиційного банку.

2.1 Зокрема, з 2021 року здійснює запозичення у формі Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства та Тернопільською міською радою (№ 13010-05/197 від 11.12.2018р.) з метою впровадження заходів проекту «Глибока термомодернізація будівель закладів освіти міста Тернополя», обсяг кредиту - 25 408 350 євро.

26.07.2021р. на рахунок, відкритий для м. Тернополя Мінфіном в Укрексімбанку, надійшло 2 803,176 тис. євро.

У 2022-2024 роках додаткової вибірки кредитних коштів не здійснювалось.

08.12.2025 надійшов додатковий транш кредиту в сумі 11 300,021 тис.євро або 553 656, 959 тис.гривень.

На виконання листів Міністерства фінансів України, фінансовим управлінням в 2025 році було сплачено відсотки та плату за надання гарантії Мінфіну за даним запозиченням в сумі 1 123,0 тис.грн.

У 2026 році прогнозуємо остаточну вибірку коштів у сумі 11 305,153 тис.євро або 558 474,6 тис.грн, сплату «тіла» кредиту в сумі 747,3 тис.євро або 36 916,6 тис.грн, а також відсотків та плати за гарантію Мінфіну в сумі 517,1 тис. євро або 25 544,3 тис. грн.

2.2 Міською радою здійснено місцеве запозичення у формі Угоди про передачу коштів позики між Міністерством фінансів України, Міністерством розвитку громад та територій України та Тернопільською міською радою від 13.12.2023р. № 13110-05/239 коштами Європейського інвестиційного банку з метою реалізації проекту «Оновлення електротранспорту міста Тернополя» (придбання до 30-ти нових тролейбусів) в сумі до 5500,0 тис.євро (суму проекту в подальшому уточнено до 5 483,5 тис.євро).

У 2024-му році коштів зазначеного кредиту не надходило.

У 2025 році кошти надійшли в повному обсязі і склали 5483,5 тис. євро або 269 556,6 тис.грн.

У 2026 році у зв'язку із пільговим періодом, сплати «тіла» не планується, прогнозується сплата відсотків та плати за гарантію Мінфіну в сумі 166,3 тис. євро або 8 216,2 тис. грн

Разом в бюджеті громади по зазначених запозиченнях передбачено видатки на обслуговування місцевого боргу в сумі 33 760,5 тис.грн (в подальшому буде уточнена), а також витрати на сплату «тіла» кредиту в сумі 36 916,6 тис.грн.

Місцевий прямий борг громади на 31.12.2026р. становитиме :

- по кредиту ЄІБ, проєкт «Глибока термомодернізація установ освіти» 24 661,1 тис. євро або 1 219 735,5 тис. грн
- по кредиту ЄІБ, проєкт «Оновлення електротранспорту міста Тернополя» - 5 483,5 тис. євро або 271 213,7 тис. грн

Разом місцевий борг попередньо планується в сумі 30 144,5 тис.євро або 1 490 949,2 тис.грн.

В частині місцевих гарантій:

На сьогодні Тернопільська міська рада виступає гарантом по наступних кредитних угодах, укладених із комунальними підприємствами :

2.3 По кредитній угоді ЄБРР з КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» - для реалізації програми пріоритетних інвестицій з модернізації системи теплопостачання міста, на суму 10 000,0 тис.євро (з яких 7 000,0 тис.євро - кошти ЄБРР, 3 000,0 тис.євро – кошти ФЧТ ЄБРР).

На 2026 рік у бюджеті громади передбачено кошти на виконання гарантійних зобов'язань (сплати «тіла» та відсотків) на суму 52 514,5 тис.грн (50% від потреби), яка в подальшому буде відкоригована.

2.4 По кредитній угоді МФУ (кошти ЄІБ) з КП «Міськавтотранс» - для реалізації проєкту оновлення транспорту, зокрема, придбання 15 –ти одиниць громадського автотранспорту (низькопологових автобусів) - на суму 2 000,0 тис.євро, фінансові операції не здійснювались і в подальшому не плануються (прогнозується зміна правочину : з місцевої гарантії на місцеве запозичення).

2.5 По кредитній угоді ЄБРР з КП «Тернопільелектротранс» , укладеної 10.12.2024 з метою реалізації проєкту «Оновлення електротранспорту м. Тернополя», сума кредиту – 10 000,00 тис. євро, на 2026 рік передбачено 2 889,7 тис.грн гарантійних зобов'язань (сплата відсотків та комісій).

Загалом, виходячи з останніх графіків, потреба в гарантійних зобов'язаннях (сплата «тіла» та відсотків, у розмірі 50%) становить 55 404,2 тис.грн та в подальшому може бути уточнена.

Сума гарантованого (непрямого) боргу на кінець 2026 року становитиме:

- за кредитом ЄБРР КП «Тернопільміськтеплокомуненерго» - 4 285,5 тис. євро або 211 963,0 тис.грн.

- за кредитом ЄБРР КП «Тернопільелектротранс» - 2 000,0 тис. євро або 98 920,00 тис.грн;

- за кредитом МФУ (кошти ЄІБ) КП «Міськавтотранс» - борг відсутній.

Разом гарантований борг на кінець 2026-го року прогнозовано складе 6 285,5 тис. євро або 310 883,0 тис.грн.

Загальна сума прямого та непрямого боргу по бюджету громади становитиме 36 430,0 тис.євро або 1 801 832,2 тис.грн.

3. Мета Програми

Метою Програми є ефективне управління фінансовим ресурсом Бюджету для попередження фінансового ризику та своєчасного і повного виконання міською радою та її виконавчими органами зобов'язань за прямим місцевим боргом та гарантійних зобов'язань.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

Основними шляхами виконання Програми є:

- забезпечення виконання розпису доходів бюджету, як джерела виконання зобов'язань;
- недопущення заборгованості в процесі виконання платежів з обслуговування місцевого боргу;
- недопущення перевищення граничної межі місцевого боргу та видатків на обслуговування боргу, встановлених Бюджетним кодексом України;
- в разі настання гарантійних випадків - виконання в повному обсязі гарантійних зобов'язань міської ради.

Обслуговування боргу буде забезпечено за рахунок коштів загального фонду бюджету громади, погашення «тіла» кредиту, виконання гарантійних зобов'язань - за рахунок коштів спеціального фонду (бюджету розвитку).

4. Перелік завдань і заходів Програми та результативні показники

Завданнями Програми є:

4.1 Здійснення своєчасної сплати відсотків за користування кредитними коштами та інших платежів з обслуговування місцевого боргу.

Результативні показники:

витрат — обсяг видатків на сплату відсотків та інших платежів, прогнозна сума попередньо складає 33 760,5 тис. гривень (дані попередні);

продукту — кількість проведених виплат відсоткової ставки (орієнтовно 4 виплати на рік);

ефективності — співвідношення видатків на обслуговування місцевого боргу до видатків загального фонду міського бюджету (не повинні перевищувати 10 відсотків);

якості — частка вчасно виконаних боргових зобов'язань (повинна складати 100 відсотків), а також показник рівня кредитного рейтингу громади (як такий, що позитивно характеризує її кредитоспроможність).

4.2 Виконання в повному обсязі гарантійних зобов'язань.

Результативні показники:

витрат – обсяг видатків на виконання гарантійних зобов'язань - (попередньо – 55 404,2 тис.грн);

продукту – обсяг фактично виконаних гарантійних зобов'язань (сплата тіла кредиту та відсотків), яка підлягає погашенню;

ефективності – відсоток покриття гарантією боргових зобов'язань по кредитному договору (100 відсотків);

якості – відношення обсягу виконаних гарантійних зобов'язань до суми зобов'язань, відсоток (в разі настання гарантійного випадку – 100 відсотків), а також показник кредитного рейтингу громади (як такий, що позитивно характеризує її кредитоспроможність).

6. Напрями діяльності та заходи Програми

Напрями діяльності та заходи Програми управління боргом Бюджету на 2026 рік:

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Прогнозні обсяги фінансування, тис. грн*	Очікуваний результат
1.	Виконання боргових зобов'язань відповідно до встановлених термінів.	Моніторинг термінів та обсягів коштів на сплату відсотків банку та інших платежів, повідомлення органів ДКСУ про прогнозовані обсяги видатків на обслуговування місцевого боргу та на погашення кредитів..	Протягом 2026 року, відповідно до встановлених термінів (до 15 травня, до 15 листопада). Повідомлення органів ДКСУ – щомісяця, нарастаючим підсумком, до 19 числа місяця, наступного за звітним.	1.Фінансове управління 2. УК ДКСУ у м. Тернополі Тернопільської області(в частині своєчасної оплати платіжних доручень) 3. Управління житлово – комунального господарства, благоустрою та екології, управління транспортних мереж та зв'язку, управління економіки, промисловості та праці – в частині фінансового супроводу використання коштів та надання інформації щодо місцевих запозичень.	Загальний фонд Бюджету Спеціальний фонд Бюджету	33 760,5 36 916,6	1.Своєчасне виконання боргових зобов'язань 2.Формування довіри до міської ради як учасника фінансового ринку та встановлення позитивного інвестиційного іміджу громади
2.	Виконання гарантійних зобов'язань (у разі настання гарантійного випадку)	Якісне планування суми гарантійних зобов'язань, своєчасне їх виконання (у разі настання гарантійного випадку)	Протягом 2026 року, відповідно до встановлених термінів (до 15-го березня, до 15-го вересня)	1.Фінансове управління 2.Управління житлово – комунального господарства, благоустрою та екології, управління транспортних мереж та зв'язку, управління економіки, промисловості та праці, комунальні підприємства – одержувачі кредитних коштів – в частині надання інформації по питанню кредитів.	Спеціальний фонд бюджету	55 404,2	1.В разі настання гарантійного випадку – повне і своєчасне виконання гарантійних зобов'язань перед ЄБРР 2.Формування довіри до міської ради як гаранта, вста-

				3. УК ДКСУ у м. Тернополі Тернопільської області(в частині своєчасної оплати платіжних доручень в разі настання гарантійного випадку)			новлення позитивного інвестиційного іміджу громади
3.	Дотримання граничного розміру місцевого боргу..	Планування та моніторинг граничного розміру місцевого боргу. Інформування управління Держказначейства у м. Тернополі щодо суми місцевого боргу, курсових різниць, пов'язаних з місцевими запозиченнями	При плануванні бюджету та протягом 2026 року. Щомісячно, наростаючим підсумком з початку року, на 1-ше число місяця, наступного за звітним, а також після надходження коштів кредиту	Фінансове управління	x	x	Недопущення перевищення ліміту місцевого боргу, попередження фінансових ризиків
	РАЗОМ:					126 081,3	

* - сума попередня, підлягатиме уточненню.

7. Оцінка ризиків

Під час виконання Програми управління боргом можуть виникати ризики, у тому числі, спричинені викликами і загрозами, пов'язаними з російською агресією, а саме :

- бюджетний - ризик значного недовиконання дохідної частини місцевого бюджету, що може призвести до невиконання зобов'язань з обслуговування боргу;
- валютний - ризик зміни офіційного курсу національної валюти до іноземної валюти, в якій номіновані або індексуються зобов'язання за боргом;
- відсотковий - ризик зростання плаваючих відсоткових ставок, передбачених умовами діючих зобов'язань за боргом та інші ризики.

Для здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням місцевим боргом, фінансове управління за рішенням та в порядку, затвердженому міською радою, може проводити операції з придбання ОВДП, регулювання обсягу місцевого боргу в разі перевищення його граничного обсягу, тощо.

Відповідно до норм Бюджетного кодексу України, загальний обсяг місцевого боргу та гарантованого міською територіальною громадою боргу на кінець бюджетного періоду не може перевищувати 200 відсотків середньорічного обсягу доходів загального фонду місцевого бюджету, які надійшли за три попередні бюджетні періоди, що передують прийняттю рішення міської ради про здійснення

місцевого запозичення та/або надання місцевої гарантії, без урахування доходів, визначених пунктами 1, 11 частини першої статті 64, та міжбюджетних трансфертів.

За три попередні роки (2023-2025рр.) обсяг доходів загального фонду (без ПДФО та міжбюджетних трансфертів) становив :

2023 рік – 937,5 млн.грн;

2024 рік – 1 149,5 млн.грн.

2025 рік – 1 353,9 млн.грн

Середньорічний обсяг загального фонду – 1147,0 млн.грн, 200 відсотків якого - 2 294,0 млн.грн.

Загальна очікувана сума боргу (прямого та непрямого) на 31.12.2026р. - 1 801,8 млн.грн, тобто не перевищує граничної величини.

Відповідно до ст. 74 Бюджетного кодексу, видатки на обслуговування місцевого боргу не повинні перевищувати 10 відсотків видатків загального фонду (без урахування реверсної дотації, трансфертів з місцевого бюджету до інших місцевих бюджетів за рахунок трансфертів з державного бюджету та видатків загального фонду бюджету за рахунок субвенцій з державного бюджету та за рахунок субвенцій з інших місцевих бюджетів).

Видатки загального фонду на 2026 рік без урахування реверсної дотації складають 3 278,7 млн. грн, 10% яких – 327,9 млн. грн, а видатки на обслуговування місцевого боргу – 33,8 млн. грн, тобто не перевищують граничної суми, питома вага яких у загальному фонді складатиме 1,03 відсотки.

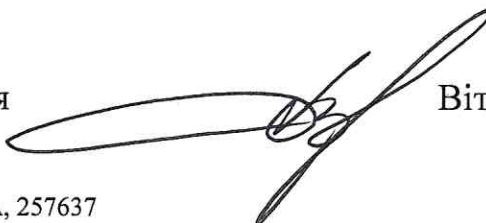
8. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію Програми в частині строків погашення основної суми боргу та сплати відсотків за користування кредитними коштами, а також повідомлення Мінфіну про сплату, здійснює : фінансове управління із залученням управлінь житлово-комунального господарства, благоустрою та екології, управління економіки, промисловості та праці, а також управління транспортних мереж та зв'язку міської ради.

Фінансове управління міської ради здійснює контроль за виконанням Програми управління боргом бюджету громади, а також забезпечує складання звіту про її виконання не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

Начальник управління

Ірина ЛЮТА,
Інна УКРАЇНЕЦЬ-ВІЛЬЧИНСЬКА, 257637

Віталіна АТЕНЧУК